UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Clerico Per Saltvm Promoto. Titvlvs XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

CAP. VIII.

Valet collatio beneficii ei facta, qui prius fuit excommunicatus, ſed abſolutus tempore collationis.

Idem *Decano & Subdiacono a Pictavien. & magiſtro P. cano. Petragoricen.*

PRopoſuit *b* coram nobis magiſter P. clericus Epiſcopi Tuſculanen. quòd G. ſanctæ Mariæ in porticu Diaco. Cardin. in partibus illis Apoſt. ſed. legationis fungente officio: quidam de Lemovicinio ei humiliter ſupplicarunt, ut eorum eccleſiam, quæ debito fraudabatur clericorum ſervitio, ordinaret: pro ſe ac magiſtro eodem preces ſpecialiter porrigentes. Ipſe verò Lemovicen. civitatem ingreſſus, canonicos monuit, ut illos reciperent in ſocios & in fratres: maximè cùm præbendæ v. vel iv. ab ultima ipſius eccleſiæ ordinatione vacaſſent: quibus poſt petitas & conceſſas deliberationis inducias non curantibus reſpondere, de præbenda Lemovicen. Cardin. prædictus eosdem clericos inveſtivit: [1 & ſ.] Cùm autem dictus magiſter & Lemovicen. pœnitentiarius in noſtra fuiſſent præſentia conſtituti, & acta judicii inſpici fecerimus diligenter, per pœnitentiarii teſtes intelleximus, quòd Lemovicen. Epiſcopus pluribus annis antequam idem magiſter inveſtitus fuerit, clericos Burgen. caſtri Lemovicen. & eundem P. nominatim (quem eorum dicebant conſiliarium & fautorem) vinculo excommunicationis aſtrinxit. Per teſtes verò magiſtri P. probatur, quòd etſi dictus Epiſcopus in Burgen. & eorum fautores tam clericos, quàm laicos Lemovicen. excommunicationis ſententiam protuliſſet, eos tamen per tres annos abſolvit antequam dictus magiſter fuit inveſtitus: [2 & ſ.] Et quia idem Epiſcopus dicto magiſtro communicavit poſtea in eccleſia & in menſa: [3 & ſ.] Quia verò ſæpè dictum magiſtrum inveſtituræ ſuæ tempore à præfato Epiſcopo extitiſſe excommunicatum dictus pœnitentiarius (ſicut obtulerat) non probavit, cùm ex adverſo de abſolutione & communione dicti Epiſcopi fuerit facta fides: quod per dictum legatum de memorato magiſtro factum eſt, per definitivam ſententiam duximus approbandum.

[1 *Si verò probaret ipſum excommunicatum tunc temporis extitiſſe, non poſtponerent, quod de ipſo factum fuerat, revocare, qui mandatum ap. ſed. exſequentes utriuſq. partis confeſſionibus & allegationibus intellectis, eandem cauſam ſufficienter inſtructam, ad noſtrum remiſerunt examen.*]

[2 *Quibuſdam Presbyteris uſq. ad certum tempus in excommunicatione retentis, qui contra ſententiam interdicti præſumpſerant celebrare.*]

[3 *His igitur quæ utraq. pars propoſuit intellectis.*]

CAP. IX.

Suſpenſus vel excommunicatus ignoranter celebrando nulla indiget diſpenſatione reſpectu irregularitatis, aliàs ſecus.

Gregorius IX. *I. & I. canonicis Pragenſibus.* c

APoſtolicæ ſed. & infrà. Verùm quia tempore ſuſpenſionis ignari celebraſtis divina, vos reddit ignorantia probabilis excuſatos. Cæterùm ſi fortè ignorantia craſſa & ſupina aut erronea fuerit, propter quod diſpenſationis gratia egeatis, eam vobis de benignitate Apoſtol. indulgemus.

CAP. X.

Excommunicatus minori celebrans non eſt irregularis, ſed peccat, & poteſt eligere, & ea, quæ ſunt juriſdictionis exercere, licet non eligi: & ſi confert ſacramenta, licet peccet, tamen collatio tenet, & ſuum habet effectum.

Idem.

SI celebrat *a* minori excommunicatione ligatus, licet graviter peccet, nullius tamen notam irregularitatis incurrit, nec eligere prohibetur, vel ea, quæ ſunt juriſdictionis ſibi competunt, exercere. Si tamen ſcienter talis electus fuerit, ejus electio eſt irritanda, præſertim ad ſuſceptionem eorum eligitur, à quorum perceptione à ſanctis patribus eſt privatus. Peccat autem conferendo eccleſiaſtica ſacramenta: ſed ab eo collata, minimè carent effectu, cùm non videatur à collatione, ſed participatione ſacramentorum (quæ in ſola conſiſtit perceptione) remotus. Dummodo non in contemptum eccleſiaſticæ diſciplinæ, videlicet contra prohibitionem ſuperioris, communioni excommunicatorum perſonaliter ſe ingeſſerit: in quo caſu eſt anathemate feriendus.

DE CLERICO *b* NON ORDINATO MINISTRANTE.

TITVLVS XXVIII.

CAP. I.

Clericus miniſtrans in pertinentibus ad ordinem, quem non habet, deponendus eſt, & amplius non ordinandus.

Hormiſda Papa. *c*

SI quis *d* baptizaverit, aut aliquod divinum officium exercuerit, non ordinatus, propter temeritatem abjiciatur de eccleſia, & nunquam ordinetur.

CAP. II.

Diaconus miſſam celebrans ad ſacerdotium non promovetur, & à diaconatu ſuſpenditur ad tempus: ſed in beneficio poteſt [illegible] pus diſpenſari.

Vrbanus III. *Legion.* e *Epiſcopo.*

EX literis tuæ *f* fraternitatis innotuit nobis, quòd [illegible] Diaconus cùm non impoſuiſſes ei manum, [illegible] celebrationem uſurpare præſumpſit: [1 & ſ.] Conſultationi tuæ taliter reſpondemus, quòd ad ſummi [illegible] cium non poterit promoveri: à diaconatu quoque biennio vel triennio pro tua maneat proviſione ſuſpenſus. De beneficio autem miſericorditer agatur cum eo: [illegible] ſuſtentatione privatus, ad ſeculi negotia revertatur. [illegible] autem ſecurius ei poſſis hanc miſericordiam facere, [illegible] agenda pœnitentia diligentem *g* circa eum curam [illegible] deſinas exhibere: ſalubrius autem ſibi abſque dubio providebit, ſi ad regularem vitam ſe duxerit [illegible] rendum.

[1 *Poſtmodum verò Domino aſpirante, rediit ad [illegible] proprium cognoſcens exceſſum, in tanto ſibi periculo [illegible] liter poſtulavit: quia igitur ſuper hoc tua nos duxit [illegible] literis præſentibus.*]

DE CLERICO PER SALTVM PROMOTO.

TITVLVS XXIX.

CAP. I.

Qui ignoranter per ſaltum de Subdiacono fit Presbyter, [illegible] pœnitentiam in Diaconum ordinatur, & poſtea poteſt ſecum in ſacerdotio diſpenſari.

a *Al. Subdecano.* b *C. un. eod. tit. in 4. comp.* c *Hic titul. ex manuſcr. reſtitutus eſt: vulgati diſſentiunt. al. ita: Gregor. IX. I. & A. canon. Pragen.*

a *Vide Covarr. in c. alma mater. de ſent. exc. [illegible] gos 4. ſent. diſt. 81. & ſeq. & ſummiſtas, verbo excommunicatio [illegible]* b *In 7. manuſc. de non ordinato miniſtrante.* c *al. Hormiſda [illegible]* d *C. 1. eod. tit. in 1. comp. vide Bern. Diaz in pract. crim. [illegible]* e *Legien. al. Lingen.* f *C. 2. eod. tit. in 1. comp. & poſt concil. Lat. ſub Alex. III. p. 50. c. 62.* g *diligenter.*

Inno-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Innocentius III. *Bonon. Epiſcopo.*

TVæ literæ *a* continebant, quòd (ſicut ex relatione quorundam receperas) P. Presbyter diaconatus ordine prætermiſſo, ſe fecit ad ſacerdotii ordinem promoveri. Ipſe tibi quoq; ſecretò confeſſus eſt, ſe pro certo neſcire, ſi res taliter ſe haberet, ſed ex quo boni viri hoc adſerebant, inter quos fuerat converſatus, credebat aſſertioni eorum, eo quòd tempore, quo ordines inferiores ſuſceperat, inter annos diſcretionis fuerat conſtitutus: [1 *& ſ.*] Mandamus, quatenus condignam pœnitentiam pro hujuſmodi negligentia injungas eidem: qua peracta (quia non intelligitur iteratum, quod factum eſſe neſcitur) ipſum in Diaconum ordinare procures, & ſic de miſericordia eundem miniſtrare permittas in ordine ſacerdotii.

[1 *Tu igitur ipſum ad Apoſtol. ſed. tranſmittens, nobis ſuppliciter humiliter, ut cum eo miſericorditer agere dignaremur. Nos igitur ejus miſeria condolentes, f. t. per Apoſt. ſed.*]

DE EO QVI FVRTIVE ORDINEM ſuſcepit *b.*

TITVLVS XXX.

CAP. I.

Qui furtivè recepit ordinem, ſi contra hoc facientes lata erat excommunicatio, ſine diſpenſatione Papæ, in ſic ſuſcepto miniſtrare, vel ad ſuperiorem aſcendere non poteſt: ſed ſi excommunicatio lata non erat, Epiſcopus & Abbas potuerunt diſpenſare. hoc dicit, cum duobus ſequentibus.

Alexander III. *Ligonen. Epiſcopo* c.

VEniens ad nos P. nobis *d* expoſuit, ſe furtivè ordinem diacon. ſuſcepiſſe. Vnde f. t. reſpon. quòd ſi non fuit à te vel ab aliquo Archidiaconorum, vel prælatorum tuorum ſub anathematis interminatione prohibitus, tu ipſe in promotione ipſius ad ſacerdotale officium condigna ſatisfactione impoſita (niſi alia impediant) pro arbitrio tuo diſpenſes. Si verò interminatio anathematis ſuper hoc facta eſt, moneas eum, ut in aliquo monaſterio ſeu canonia habitum ſuſcipiat regularem: cui, ex quo in habitu illo aliquanto tempore fuerit laudabiliter converſatus, poteris miſericorditer providere: alioquin nulla ratione concedimus eum ad ſacerdotalem ordinem promoveri.

CAP. II.

Summatum eſt ſuprà capitulo proximo.

Celeſtinus III. *e*

CVm H. lator *f* præſentium, ſicut nobis ſua quæſtione monſtravit, ad tuam (ordinationis cauſa) præſentiam acceſſiſſet, juxta conſuetudinem patriæ ſibi quatuor minores ordines contuliſti: quibus non contentus, ſubdiaconatum temerario auſu recepit. Quia verò idem clericus in hoc facto multùm exceſſit: Mandamus, quatenus eum in minoribus duntaxat ordinibus celebrare permittas. Si verò domum religionis intraverit, & ita mores ejus exegerint, (Abbas ſi voluerit) in aliis poteſt ordinibus diſpenſare.

CAP. III.

Summatum eſt ſuprà cap. 1.

Idem.

INnotuit nobis *g*, quòd G. clericus & alii duo de diœceſi tua ad G. quondam Segunt. Epiſcopum, ut ordines reciperent ab eo, acceſſerunt. Cumque ab eodem Epiſcopo ſub excommunicationis ſententia fuiſſet inhibitum, ne quis ſe ad duos ordines ſuſcipiendos ingereret, prædicti clerici nihilominus ſubdiaconatus & diaconatus ordinem clandeſtinè ſuſceperunt: [1 *& infrà.*] Conſul. tuæ taliter reſpond. quòd ordinati in ſuſceptis ordinibus de juris rigore miniſtrare non debent. Verùm, tametſi ad religionem aliquam voluerint ſe transferre, & peracta pœnitentia pro arbitrio tuo eis injuncta, ibidem laudabiliter fuerint converſati, proceſſu temporis *a* cum eis poteris de noſtra licentia diſpenſare, ut poſtmodum ſuſceptorum ordinum executione lætentur.

[1 *Quia igitur quid tibi agendum ſit pro his nos duxit tua f. conſulendos.*]

DE EXCESSIBVS PRAELATORUM & ſubditorum.

TITVLVS XXXI.

CAP. I.

Movet prælatos abſtinere à gravaminibus ſubditorum, & aliqua enumerat, & geminatam pœnam imponit contrà facientibus.

Alexander III.

PErvenit *b* ad audientiam noſtram: [1 *& infrà.*] Cùm autem Presbyteros, qui filios & fratres benignè ac fraterna debeatis charitate fovere: Mandamus, quatenus in eos tallias & exactiones indebitas exercere nullatenus præſumatis, nec de cætero irrationabiliter gravetis, vel inhoneſtè tractetis eoſdem, aut ſine judicio capituli ſuſpendere, vel eorum eccleſias interdicto ſubjicere attendetis, neque duas eccleſias, quarum unam ſufficere videbitis, permittatis illos tenere, nec aliquem excommunicare ſine ordine judiciario præſumatis. Sciturі pro certo, quòd ſi hujuſmodi rumores de vobis iterum ad aures noſtras pervenerint, pro tantis exceſſibus vos taliter puniemus, quòd timore pœnæ veſtræ cæteri à ſimilibus abſtinebunt *c*.

[1 *Unde ſi verum eſt, miramur plurimum: & adverſus vos de jure movemur, quòd in Presbyteros, qui ſunt in veſtra juriſdictione conſtituti, ſingulis annis, quaſi in ſervos mercenarios, talliam facitis, quibus niſi ad voluntatem veſtram pecuniam ſolverint, divinum officium interdicitis, & eos viliter & inhoneſtè interim tractatis, quòd ipſos laicis deſpicabiles redditis. Ideo ſi hæc vera ſunt, gravi debetis ultione feriri.*]

CAP. II.

Non poteſt Epiſcopus ſine cauſa eccleſiam alteri ſubjectam ab illius ſubjectione & obſequiis liberare.

Idem *Cantuarienſi Archiepiſcopo.*

AD hæc *d*, quoniam Epiſcopus plures eccleſias à conſuetudine & obſequio Archidiaconorum liberas conſtituit & immunes, per quod reditus diminuit eorundem: Mandamus, quatenus factum Epiſcopi ſuper hoc corrigas & emendes, & ita provideas, quòd præfatis Archidiaconis conſuetudines, quas Presbyteri in eccleſiis ſuorum Archidiaconatuum debent, plenariè conſerventur: & illis debitam reverentiam exhibeant & honorem.

CAP. III.

Habens ſubjectionem ſeu collationem beneficii, illud pro ſuo uſu retinere non poteſt, ſeu ſibi conferre.

Idem *Exonien. Epiſcopo.*

AD aures *e* noſtras pervenit, quòd quidam Archidiaconi tui ſe in eccleſias, quæ in ſuis Archidiaconatibus vacant, auctoritate propria intrudere non ve-

a *Cap. 1. eod. tit. in 3. compil.* b *Quid ſit ordinem furtivè ſuſcipere, præter Pannormitanum & alios hic, tradit Hoſtienſis in ſumma eod. tit. & Bernard. Diaz. in pract. crim. can. c. 21.* c *Lingonen. al. Levonien.* d *C. 1. eod. tit. in 1. comp. & poſt Conc. Lat. ſub Alex. III. p. 26. c. 9.* e *Clemens III.* f *C. 1. eo. tit. in 1. com.* g *Cap. 2. eod. tit. in 2. comp. vid. allegata in præced. c. hoc eod. tit. & Conc. Trid. ſeſſ. 23. de reform. c. 12. 13. & 14.*

a *Temporum.* b *Ca. 1. eod. tit. in 1. compil.* c *Vid. l. 2. in prin. C. ad l. Iul. repe. & inſtitut. de excom. §. hodie autem. in fin.* d *Cap. 2. eod. tit. in 1. compil. & poſt Concil. Lateran. p. 24. ca. 4.* e *Ca. 3. eod. tit. in 1. compil. & poſt Conc. Later. ſub Alexan. III. part. 24. c. 3.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN